

«سوپرایز اکتبر» جناح ترامپ در ۲ ماه آینده

یک کارشناس ارشد مسائل بین‌الملل با اعتقاد بر این که تلاش‌های آمریکا برای فعال سازی مکانیزم ماشه از نظر حقوقی به نتیجه‌ای نمی‌رسد، تصریح کرد:

یک کارشناس ارشد مسائل بین‌الملل با اعتقاد بر این که تلاش‌های آمریکا برای فعال سازی مکانیزم ماشه از نظر حقوقی به نتیجه‌ای نمی‌رسد، تصریح کرد: امروز عملاً تنها راهی که برای آمریکا باقی مانده این است که نوعی انسداد در شورای امنیت به وجود بیاورد، سپس به صورت یک جانبه اعلام کند که از نظر واشنگتن قطعنامه‌های تحریمی پیش از انعقاد برجام برقرار و لازم الاجرا شده‌اند.

رضا نصری در گفت‌وگو با ایسنا در واکنش به این موضوع که آمریکا اقداماتی را برای فعال سازی مکانیزم ماشه علیه ایران آغاز کرده است، این اقدامات با مخالفت چین، روسیه، اتحادیه اروپا و تروئیکای اروپایی مواجه شده است، به نظر شما تلاش‌های آمریکا در این زمینه به چه نتیجه‌ای منجر می‌شود و چه عوامل مثبت و منفی در این روند موثر و تاثیرگذار هستند؟ گفت: تلاش‌های آمریکا از نظر حقوقی به نتیجه‌ای نمی‌رسد. از همین الان چین، روسیه و سایر کشورها علناً اعلام کرده‌اند نامه آمریکا به شورای امنیت را شکایت نامه (Notification) طبق تعریف برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ نمی‌دانند. حتی بحث بر این بود که ریاست موقت شورای امنیت از توزیع این نامه - که وجاهتی در فرایند حل اختلاف برجام ندارد - میان اعضای شورای امنیت خودداری کند.

تنها راهی که برای آمریکا باقی مانده، ایجاد نوعی انسداد در شورای امنیت سازمان ملل متحد است

وی افزود: امروز عملاً تنها راهی که برای آمریکا باقی مانده این است که نوعی انسداد در شورای امنیت به وجود بیاورد، سپس به صورت یک جانبه اعلام کند که از نظر واشنگتن قطعنامه‌های تحریمی پیش از انعقاد برجام برقرار و لازم الاجرا شده‌اند. در این مقطع، دو قطب ایجاد خواهد شد: اکثریت قاطع دولت‌های جهان (از جمله همه اعضای باقی مانده برجام) با این ادعای آمریکا مخالفت خواهند کرد و قطعنامه‌های تحریمی گذشته را الزام آور نخواهند دانست؛ و دولت‌ها و رژیم‌هایی که پذیرای موضع آمریکا خواهد بود. گروه دوم احتمالاً متشکل از آمریکا، عربستان سعودی، اسرائیل و احیاناً چند جزیره «سیاهی لشکر» کوچک مانند میکرونزی، پالائو، جزایر مارشال و دومینیک خواهد بود.

«سوپرایز اکتبر» جناح ترامپ در دو ماه آینده

نصری ادامه داد: قابل پیش‌بینی است که دولت آمریکا در ماه اکتبر - یعنی پیش از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری - به بهانه اجرایی کردن (Enforcement) این قطعنامه‌ها، مبادرت به تشکیل یک ائتلاف کند و با تشدید تنش و تهدیدات نظامی احساسات ناسیونالیستی مردم آمریکا را برانگیزد و موقعیت انتخاباتی ترامپ را تقویت کند. به بیان دیگر، این سناریو می‌تواند «سوپرایز اکتبر» جناح ترامپ در دو ماه آینده باشد.

چرایی افزایش جسارت برخی از کشورها در برابر دولت آمریکا؟

این تحلیل‌گر ارشد مسائل بین‌الملل در پاسخ به این سوال که فکر می‌کنید موضع دیگر اعضای شورای امنیت در این ارتباط چگونه خواهد بود؟ تحلیل‌تان از موضع‌گیری صریح تروئیکای اروپایی در این زمینه چگونه است با توجه به این که آن‌ها در بحث قطعنامه تمدید تحریم‌های تسلیحاتی ایران به مانند اکنون موضوع چندان صریحی نگرفتند و به دادن رای ممتنع اکتفا کردند؟ اظهار کرد: موضع سایر اعضای شورای امنیت و موضع تروئیکای اروپایی و اتحادیه اروپا همسویی با موضع و تفسیر ایران از قطعنامه ۲۲۳۱ است. موضع ایران یک موضع حقوقی، اصولی، و ریشه دوانده در حقوق بین‌الملل است که مخالفت با آن بدعت خطرناکی برای آینده شورای امنیت و به طور کلی تر برای مقوله دیپلماسی پایه‌گذاری خواهد کرد. در واقع، کشورهایی که افق دیدشان از مدت زمان زمامداری ترامپ فراتر می‌رود از رد مواضع اصولی ایران و همسویی با موضع غیرقانونی و نامتعارف ترامپ پرهیز خواهند کرد و اگر تابه حال هم با احتیاط رفتار می‌کردند، به ظاهر الان با جسارت بیش‌تری جلوی آمریکا می‌ایستند. بخشی از این جسارت مربوط به قابلیت ایران در تسخیر افکار عمومی به نفع خود و استدلال‌های بسیار محکم حقوقی و منطقی است، بخشی از آن مربوط به افراط و لجام‌گسیختگی آمریکا در اتخاذ مواضع نامتعارف و غیرقانونی و بخشی دیگر مربوط به احتمالی است که برای پیروزی رقیب ترامپ در انتخابات قائل هستند.

در ۷۰ سال گذشته، کم تر پیش آمده هم پیمانان فرا آتلانتیک، یکدیگر را این طور سنگ روی یخ کنند

وی تاکید کرد: در هر حال، ایستادگی آن ها (تروئیکای اروپایی) در تاریخ متاخر سازمان ملل بی سابقه است. آمریکا برای اینکه القا کند شکایت نامه اش - آنطور که قطعنامه ۲۲۳۱ مقرر می دارد - پس از اتمام فرایند قانونی «حل اختلاف» در برجام تسلیم شورای امنیت شده، در نامه اش به «تلاش های انگلیس، فرانسه و آلمان» در این راستا ارجاع داده است. انگلیس و فرانسه و آلمان هم در اعلامیه خود تاکید کردند شکایت نامه آمریکا مغایر با «تلاش» های آن هاست! در ۷۰ سال گذشته، هم پیمانان فرا آتلانتیک کم تر پیش آمده یکدیگر را اینطور سنگ روی یخ کنند!

دولت ترامپ همچنان نتوانسته از پس دستگاه دیپلماسی ایران بر بیاید

نصری در واکنش به این سوال که دیپلماسی ایران در دورانی که در این ارتباط تصمیم گرفته می شود باید چگونه باشد و روند تلاش های صورت گرفته از سوی ایران را چطور ارزیابی می کند؟ تصریح کرد: آمریکا و عربستان و اسرائیل و سرمایه گذاران ضد ایرانی در نیویورک و واشنگتن در سال های گذشته بدون اغراق میلیاردها دلار به ایجاد شبکه وسیعی ای از بنگاه های روابط عمومی (PR firms)، موسسات متخصص در امور مالی و بانکی، بنگاه های حقوقی (Law firms)، لابی های توانمند در امر قانونگذاری و حتی سازمان های به ظاهر علمی اما با بازوهای امنیتی معطوف کرده اند تا در کنار وزارت امور خارجه آمریکا و وزارت دارایی و سایر نهادهای ایالات متحده بتوانند از تمام ظرفیت های موجود در صحنه بین المللی - از جمله از سازوکارهای سازمان ملل و ابزاری که در اختیار دارند - علیه امنیت و تمامیت ایران استفاده کنند. در سوی دیگر، دیپلمات های ایران - که شاید حقوق شان با احتساب ریزش ارزش ریال ماهانه به چند صد دلار هم نمی رسد - چنان با تدبیر و تخصص و هوشمند در مقابل آن ها عمل کرده اند که نه تنها در سه سال گذشته تمام تلاش های آمریکا برای استفاده از ظرفیت شورای امنیت علیه ایران عقیم ماند (از جمله در مورد فعالیت های موشکی کشور)، بلکه، امروز نماینده دولت آمریکا پس از دو شکست مفتضحانه در ظرف چند روز، رسماً رفتار متحدین دیرینه خود را «به شدت ناامیدکننده» می خواند و آقای پمپئو از اینکه دولت های اروپایی «با آیت الله های ایران» همسویی کرده اند ابراز تاسف می کند! یعنی با تمام این امکانات و حتی با تعویض و اخراج سه مشاور امنیت ملی، یک وزیر امور خارجه، یک نماینده ویژه ایران (برایان هوک) و شاید یک وزیر دیگر (پمپئو) در آینده، دولت ترامپ همچنان نتوانسته از پس دستگاه دیپلماسی ایران بر بیاید.

آغاز یک روند تاریخی در شورای امنیت سازمان ملل متحد

این تحلیل گر ارشد مسائل بین الملل، در پاسخ به این پرسش که عده ای روند تحولات اخیر در شورای امنیت سازمان ملل متحد را روندی تاریخی عنوان کرده اند که در این شورا سابقه نداشته است نظر شما در این ارتباط چیست؟ تصریح کرد: موافقم. در تمام دوران جنگ سرد - که بخش عمده ای از قرن بیستم در آن طی شد - به ندرت اعضای متعلق به قطب غرب با آمریکا در صحن علنی سازمان ملل مخالفت می کردند. پس از فروپاشی شوروی نیز عمده ترین صحنه تقابل نسبی چند کشور غربی با آمریکا در ماجرای طرح حمله نظامی ایالات متحده آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳ بود که «فرانسه» پیشتاز مخالفت با آن شد و بلافاصله پس از آغاز حمله نظامی موضعش را به نفع واشنگتن تعدیل کرد و حتی ژاک شیراک (رئیس جمهور وقت فرانسه) برای دلجویی از جرج بوش به واشنگتن رفت و اظهار ارادت کرد.

نصری تاکید کرد: هیچ مورد دیگری سراغ ندارم که تمام کشورهای اروپایی اینگونه یک صدا - آن هم به صورت تحقیرآمیزی - با دولت آمریکا برخورد کرده باشند.